

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV ČESKOSLOVENSKÉ AKADEMIE VĚD
V BRNĚ

PŘEHLED VÝZKUMŮ
1985

BRNO 1987

č. 371, 277; ZDB IV, 168 a 226; CDM IX, č. 448/. Jiné mohou být ještě obsaženy v predkáttech, ale není možno bezpečně určit, které se vztahují k němu a které k jiným sídlům téhož jména. Podle hradišního typu a citované relace je možno datovat vznik hradu do padesátých let 14. stol. Zánik hradu byl způsoben ztrátou sídelně-správní funkce po jejím přesunu na zeměpanský Nový hrad. V r. 1567, kdy už je boskovickým alodním panstvím, k němu přísluší většina ronovského a olomučanského zboží /ZD^o XXVIII, 2/. Ke změně došlo nejpozději v průběhu 15. století a jejím důsledkem bylo zpustnutí hradu opuštěním nebo válečným poškozením. Bohužel nám v tomto směru nemohou pomoci výsledky velmi chudého povrchového sběru, ale je nutno vyčkat důkladnějšího zjišťovacího průzkumu.

Literatura:

Nekuda, V. - Unger, J. 1981: Hrádky a tvrze na Moravě. Brno.

Oberflächenuntersuchung der Burg Ronov, Kat. Geb. Bílovice n. Svit. /Bez. Brno-venkov/. Ruinen der Burg sind auf dem nicht grossen Ausläufer am Rande der Hochebene ober dem Tal der Svatka. Die Burg begrenzt ein Sechseck einer eingestürzten 1 m starken Mauer. In der umfriedeten Fläche ist ein Hügel, der den Burgblockkern überdeckt. Vermutlich handelt es sich um die Mauer eines zweitürmigen Types mit den zwischenliegenden Palast. Die älteste Erwähnung aus dem Jahre 1364 führt die Burg als "castrum nostrum novo" in Händen von Čeněk Krušina aus Lichtenburk an. Die Wüstung wird im Verlaufe des 15. Jahrhunderts vorausgesetzt und ihre Ware fiel der ursprünglich landesfürstlichen Nový Hrad /Neue Burg/ zu /sic wird bei dieser im Jahre 1567 angeführt/.

POVRCHOVÝ PRŮZKUM HRADIŠTĚ, K. Ů. LOUKA /okr. Třebíč/

Miroslav Plaček, Strážnice

/Obr. 17/

Zbytky hradu nazvaného v pramenech Hradiště se nacházejí na mírně klesající ostrožně v záhybu Želetavky nad soutokem říčky a Budíšovického potoka ve výši 473 m n.m. Šíje je přetata příkopem šířky 21 m, jenž je oproti vnějšímu valu 5,5 m hluboký. Obytný areál je přibližně lichoběžníkového tvaru a je 40 m dlouhý a 23 m široký. Na severovýchodě k němu z boku přiléhá plocha bývalého příhradku, jímž mohla vést přístupová komunikace. Na severozápadě jsou svahy ostrožny narušeny lomem. Plocha jádra je zvýšena na severovýchodě a nevykazuje žádné stopy po zdech nebo objektech, takže se nelze ke způsobu zástavby a typu vůbec vyjádřit.

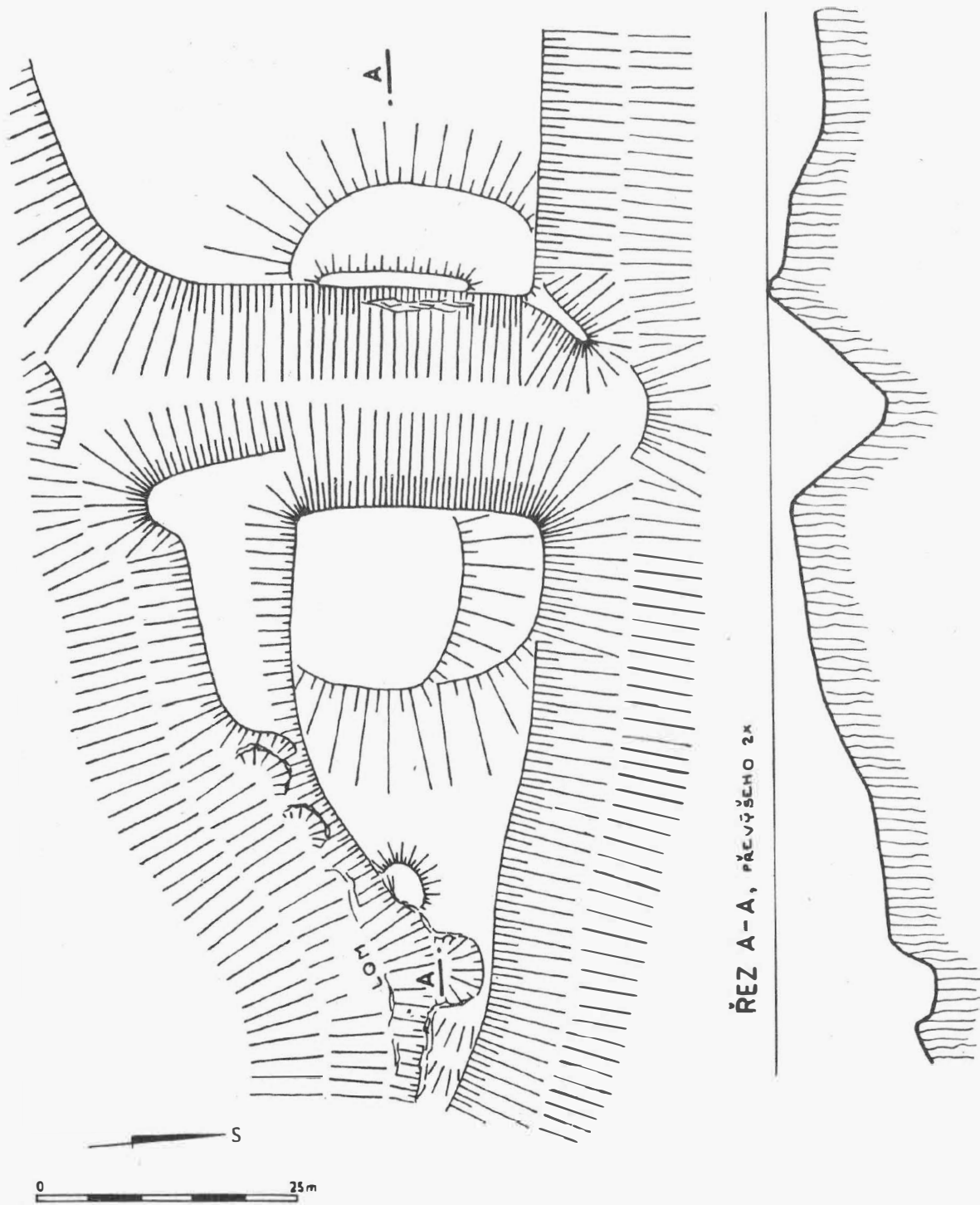
Osudy sídla jsou spjaty se vsí Loukou. Ta se jako Loučka připomíná již v l. 1349 a 1351. Byla tehdy v držení Filipa z Menhartic /ZDB I, 70; ZDB II, 46/. R. 1355 přešla ves po částech do rukou Filipa z Police, který je koupil od dvou různých držitelů /ZDB III, 71; IV, 93/. Další zmínky z r. 1360 a 1361 vztahoval L. Hosák k neznámému hradu u Luk n. Jihlavou, zatímco V. Nekuda k Louce u Jemnice /Hosák 1938, 47; Nekuda 1961, 39, 46/. V listině z r. 1360 prodává Hirska z Police, stonařovský farář statek Hradiště s vesnicemi Loukou a Sedlicemi Hynkovi Tluksovi a Ješkovi z Batelova a Pacova /CDM IX, č. 201, s. 140/. Hynek Tluksa, píšíci se již z Hradiště, pak postoupil r. 1361 deskovým zápisem hrad Hradiště, Sedlec a Louku druhému podílníkovi Ješkovi z Pacova /ZDB IV, 74/. Protože se dá odůvodněně předpokládat příbuzenství Hirska a Filipa z Police a ve zprávách z r. 1360 a 1351 se objevují jako účastníci transakcí vladkové z Oponešic, je zřejmé, že jde o Louku u Jemnice a zkoumaný objekt. R. 1446 prodal Jan z Heršic Václavu Divůčkovi z Podčepic tvrziště a vsi Louku a Hradiště /ZDB XII, 477/. Z uvedených skutečností vyplývá vznik sídla mezi roky 1355-1360 a zánik před r. 1446, snad za husitských válek. Skrovný keramický materiál z povrchového sběru lze rámcově zařadit do 14. - 15. století, i když se ojediněle objevil silnostěnný tuhový střep. Hojná je dočervena vypálená mazanice naznačující případný dřevohlinitý charakter zástavby.

Literatura:

Hosák, L. 1938: Historický místopis země moravskoslezské, Praha.

Nekuda, V. 1961: Zaniklé osady na Moravě v období feudalismu, Brno.

Oberflächenuntersuchung von Hradiště, Kat. Geb. Louka /Bez. Třebíč/. Die Überreste der Burg Hradiště nehmen die Sporenlage ober dem Zusammenfluss der Želetavka und des Budíšovický Baches ein. Das Wohnareal hinter dem Nackengraben /21 m breit, 5,5 m tief/ hat Ausmasse von 40 x 23 m. Der Zugang war durch die Vorburg auf der nordöstlichen Seite, Mauerreste blieben nicht erhalten. Der Burgwall wird zum erstenmal im Jahre 1360 erwähnt und nicht lange vorher wurde die Burg gegründet. Im Jahre 1446 wird nur noch eine Festungsstätte erwähnt, zur Wüstung kam es vielleicht im Laufe der Hussitenkriege. Das keramische Material stammt rahmenhaft aus dem 14. und 15. Jahrhundert, es kam auch ein dickwandiger Graphitscherben zum Vorschein. Zahlreich ist durchglühter Lehmewurf, der vielleicht mit dem holzerdigen Charakter des Verbaues zusammenhängt.

Obr. 17.
 Louka /okr. Třebíč/, Hradiště. Púdorysná dispozice dochovaných zbytků hradu. - Grundrissdisposition
 der erhaltenen Burgüberreste.

PŘEHLED VÝZKUMU 1985

- Vydává : Archeologický ústav v Brně, sady Osvobození 17/19
Odpovědný redaktor : akademik Josef Poulík
Redaktoři : Dr. Z. Himmelová, Dr. J. Stuchlíková, Dr. J. Unger
Překlady : Dr. R. Tichý, E. Tichá
Kresby : A. Krechlerová
Na titulním listě : bronzová spona z Kostic
Tisk : Moravské tiskařské závody, n.p. Olomouc, závod Gottwaldov,
provoz 34 - Kyjov
Evidenční číslo : ÚVTEI - 73332
Vydáno jako rukopis : 450 kusů - neprodejné